

Badó Attila-Márki Dávid

Bírósági igazgatás Spanyolországban¹

I. Rövid összefoglaló a rendes bíróságok igazgatásáról, a közreműködő személyekről, szervezetekről

- 1. Általános Igazságügyi Tanács:** Általános Igazságügyi Tanácsot a Legfelsőbb Bíróság elnöke, valamint a Király által 5 éves időtartamra kinevezett 20 tag alkotja. Közülük 12 tag a Parlament által megválasztott bíró (6 tagot a Képviselőház, 6 tagot pedig a Szenátus jelöl és a megválasztáshoz mindkét ház 3/5-ös többsége szükséges), 8 tag pedig szintén a Parlament által megválasztva elismert ügyvédek, ügyészek, más jogi hivatásrendek képviselői közül kerülnek ki. Az igazgatási funkciók közé tartoznak a kinevezések, előléptetések, áthelyezések, bíróságok munkájának felügyelete és a bírók fegyelmi elszámoltathatósága.
- 2. Igazságügyi Minisztérium:** Az igazságszolgáltatás anyagi és személyzeti erőforrásainak kezelését az Igazságügyi Minisztérium vagy a hatáskörrel rendelkező autonóm közösségek látják el. Ezen felül az Igazságügyi miniszter ellenjegyzzi a Király általi kinevezéseket.
- 3. Király:** A bírók, valamint a bírósági igazgatás szereplőinek kinevezése Spanyolország Királyának hatásköre.
- 4. Bírák kiválasztása:** A bírói pályára lépés alapvetően nyílt pályázat útján történik, amely során tekintettel vannak a jelöltek alkalmasságára és érdemességére. A bírói pályára való belépés feltétele a versenyvizsga teljesítése és az Igazságügyi Iskola által szervezett elméleti valamint gyakorlati képzés elvégzése. Jelölt csak spanyol állampolgár lehet, aki jogi diplomával rendelkezik és a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte. Ezen felül a bírói hatalomról szóló organikus törvény kimondja, hogy a meghirdetett bírósági helyek egyharmadát elismert jogászok számára tartják fent, akik legalább 10 éves gyakorlattal rendelkeznek. Továbbá a felsőbbbírósági kategórián belül, minden négy, betöltetlen helyből egyet olyan elismert jogászok számára tartanak fent, akik legalább 15 éves jogászi gyakorlattal rendelkeznek.
- 5. Bírósági Hivatal:** a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény alapján a Bírósági Hivatal a bírák és a bírósági igazságügyi munkájának támogatására létrehozott igazgatási szervezet. Célja a bírósági eljárások hatékonyságának, eredményességének és átláthatóságának növelése, az ügyek megoldásának ésszerűsítése és a közigazgatási szervek közötti együttműködés és koordináció előmozdítása. Új szervezeti modell, amely különböző igazgatási szervezeti egységek kombinációján alapuló modern irányítási technikákat vezetett be
- 6. Fegyelmi eljárás:** A fegyelmi eljárások lefolytatására az Általános Igazságügyi Tanács rendelkezik hatáskörrel.

---

¹ Készült az Igazságügyi Minisztérium és a 120693 számú, „A pártatlanság biztosítása az igazságszolgáltatásban” című OTKA kutatás támogatásával.

II. Háttér információk az igazgatás lényegi, vitára okot adó elemeiről

Spanyolországban az Alkotmány, valamint a bírói hatalomról szóló 1985. július 1-i 6/1985. sz. organikus törvény alapján az igazságszolgáltatás területileg helységek, körzetek, tartományok és autonóm közösségek szerint szerveződik. Ezeken a területeken a békebírók, elsőfokú és vizsgálóbírók, közigazgatási bíróságok, a szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok, a büntetés-végrehajtás-felügyeleti bíróságok, fiatalkorúak bíróságai, a tartományi törvényszékek és az autonóm közösségek felsőbíróságai rendelkeznek illetékességgel. Ezen felül említést kell tenni a Nemzeti Törvényszékről, a Legfelsőbb Bíróságról, a központi vizsgálóbírókorról és a központi közigazgatási bíróságokról, amelyek illetékessége az ország egész területére kiterjed.

A spanyol igazságszolgáltatás professzionális bíraskodás, az Alkotmány a bírónak közalkalmazotti státuszt rendel, valamint egy sajátos testületet kialakító előmeneteli rendszert határoz meg. A bírói hatalomról szóló organikus törvény három bírói kategóriát különböztet meg: Legfelsőbb Bírósági bíró, Felsőbíró és bíró. A bírók 70 éves korukig láthatják el hivatalukat.

Legfelsőbb Bíróság:

Szervezeti felépítése alapján a Legfelsőbb Bíróság élén az elnök áll. Ezen felül található egy Polgári, egy Büntető, egy Közigazgatási, valamint egy Katonai Kollégium. A Polgári Kollégium egy elnökből és 9 bíróból álló testület, a Büntető Kollégium egy elnökből és 14 bíróból álló testület, a Közigazgatási Kollégiumot egy elnök és 12 bíró, a Katonai Kollégiumot pedig egy elnök és 7 bíró alkotja.

Alkotmánybírók:

A spanyol Alkotmánybírók 12 tagból álló testület, akiket a Nemzetgyűlés és az Általános Igazságszolgáltatási Tanács javaslata alapján a Király nevez ki 9 éves időtartamra.

Bírósági Hivatal:

a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény alapján a Bírósági Hivatal a bírák és a bíróság igazságügyi munkájának támogatására létrehozott igazgatási szervezet. Célja a bírósági eljárások hatékonyságának, eredményességének és átláthatóságának növelése, az ügyek megoldásának ésszerűsítése és a közigazgatási szervek közötti együttműködés és koordináció előmozdítása. Új szervezeti modell, amely különböző igazgatási szervezeti egységek kombinációján alapuló modern irányítási technikákat vezetett be.

Régi bíróságokkal megegyező, bírósági eljárások során a bírónak feladatai ellátásához közvetlen segítséget nyújtó egységek, hivatalvezetők által vezetett közös eljárási szolgálatok, amelyek a bírósági tevékenységekhez szorosan nem kapcsolódó feladatokról döntenek. (közös általános szolgálat, közös ügyviteli szolgálat, közös végrehajtási szolgálat)

A bírói pályára lépés:

Nyílt, szabad versenyvizsga: a bírói pályára való belépés feltétele a versenyvizsga teljesítése és az Igazságügyi Iskola által szervezett elméleti, valamint gyakorlati képzés elvégzése. Jelölt csak spanyol állampolgár lehet, aki jogi diplomával rendelkezik és a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte.

A bírói pályára lépés alapvetően nyílt pályázat útján történik, amely során tekintettel vannak a jelöltek alkalmasságára és érdemességére.

Ezen felül a bírói hatalomról szóló organikus törvény kimondja, hogy a meghirdetett bírósági helyek egyharmadát elismert jogászok számára tartják fent, akik legalább 10 éves gyakorlattal rendelkeznek.

Valamint, a felsőbírósági kategórián belül, minden négy, betöltetlen helyből egyet olyan elismert jogászok számára tartanak fent, akik legalább 15 éves jogász gyakorlattal rendelkeznek.

Általános Igazságügyi Tanács

Az Általános igazságügyi Tanácsot 1978-as Spanyol Alkotmány 122. cikke állította fel. A Tanács felállítása igazi újdonságnak számított Spanyolországban, tekintettel arra, hogy a spanyol történelemben nem található korábban olyan szerv, amely az igazságszolgáltatás alkotmányos, autonóm öngazgatási szerve lett volna.

Az Általános Igazságügyi Tanács státuszát az Alkotmány, a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény, valamint saját belső szabályozása (1/1986 Rendelet Az Általános Igazságügyi Tanács szervezetéről és működéséről) határozza meg.

Az ÁIT alkotmányos testületi formában működő, bírókból és más jogász hivatások képviselőiből álló autonóm szerv, akik az igazságszolgáltatás igazgatási funkcióját látják el, figyelembe véve a bírói függetlenség garanciáját az igazságszolgáltató tevékenységük ellátása során.

Az Általános Igazságügyi Tanácsot a Legfelsőbb Bíróság elnöke, valamint a Király által 5 éves időtartamra kinevezett 20 tag alkotja. Közülük 12 tag a Parlament által megválasztott bíró (6 tagot a Képviselőház, 6 tagot pedig a Szenátus jelöl és a megválasztáshoz mindkét ház 3/5-ös többsége szükséges), 8 tag pedig szintén a Parlament által megválasztva elismert ügyvédek, ügyészek, más jogi hivatásrendek képviselői közül kerülnek ki.

Az igazgatási funkciók közé tartoznak a kinevezések, előléptetések, áthelyezések, bíróságok munkájának felügyelete és a bírók fegyelmi elszámoltathatósága. Ezen feladatkörök lehetővé teszik, hogy a másik két hatalmi ág, különösen a végrehajtó hatalom ne befolyásolja a bírói függetlenséget. A Tanács igazságszolgáltató tevékenységet nem folytat. (Az alkotmány e hatáskört kivonta a Tanács alól)

A Tanács feladat- és hatásköre alapvetően az alábbi fő területekre osztható:

- Törvényben szabályozott és diszkrecionális kinevezések
- Bíróságok ellenőrzése

- Igazságügyi fegyelmi rendszer kialakítása és működtetése
- Igazságügyi képzések
- Ítéletek közzététele
- Tanácsadó funkció
- Az igazságszolgáltatás minőségének javítása
- Nemzetközi kapcsolatok

III. Alapadatok az igazságszolgáltatási tanácsról angol nyelven a tanács adatszolgáltatása alapján

Official name in original language	Consejo General del Poder Judicial (CGPJ)
Official name in English	General Council for the Judiciary
Address	Marques de la Ensenada, 8 – 28004 Madrid - Spain
Telephone number	+34 91 7006 100
Website	www.poderjudicial.es
e-mail	encj@cgpj.es
Brief history	Spanish General Council for the Judiciary was established in the Spanish Constitution of 1978 following similar models from neighboring countries such as France, Portugal and notably Italy. It started working as governing body of the judiciary in the year 1980
Constitutional or legal status/basis	The Spanish Constitution: article 122
Legal acts regulating the status	Law 6/1985, July 1st, on the Judiciary (LOPJ) and amendments introduced by Law 4/2013, June 28th
Composition:	
Total number of members	21 members: the President of the Supreme Court, who presides over the CGPJ, plus 20 members.
Term of office	5 years
Is there a possibility to be renewed as a member?	Yes, but only for the President
Do the members have a full-time position or not?	Only 6 CGPJ's members (president and other 5 members) have fulltime position (according to the last amendment introduced by the Organic Law on the Judiciary of June 2013). These members are the ones who make up the Standing Committee.
Make up	- 12 judges, appointed by Parliament - 8 lay members, appointed by Parliament (prosecutors,

	professors of law, lawyers or members of other legal professions). - President. It could be a judge or a lawyer
Is there a majority of Judges?	Yes, according to law 12 of the members must be judges
Presidency	President: President of the Supreme Court is elected at the first plenary meeting by the Members of the Council. Once is elected he also becomes President of the Council. Vice-president: Vice-president of the Supreme Court is proposed by the President and elected in plenary meeting by the Members of the Council. He must be a judge of the Supreme Court. He is not a member of the CGPJ and only when the President stays away, he replaces him at the CGPJ.
Main Competences:	
Career of judges and / or prosecutors	Appointment, transfer and promotion of judges is competence of the CGPJ
Judicial training	The Judicial School that is in charge of initial and continuous training is under the umbrella of the Council
Discipline	Disciplinary procedure is under the competence of the CGPJ
Ethics	No code of conduct, nor set of rules or principles in the field of judicial ethics, has been specifically issued for the judiciary in Spain
Opinions on legislation / other opinions	The CGPJ has the competence to issue opinions and recommendations on legal acts on judiciary matters, procedural rules if related to fundamental rights, criminal law and penitentiary la
Other Competencies	NA
Status of decisions	Administrative decisions
Review	All decisions of the CGPJ can be challenged by way of judicial review (before the Administrative Division of the Supreme Court)
Budget	According to articles 107 and 127 of the Law on the Judiciary, the Council itself is in charge of preparing the proposal of budget that must be approved by the Parliament Once the proposal has been sent to the Parliament, there is not any debate between Council and Parliament. So far Parliament has never amended that proposal Budget covers: - Selection of judges - Initial and continuous training - Judicial Documentation Center - Judicial Inspectorate - International activities - Human and material resources of the Council itself

IV. Alapadatok az igazságszolgáltatási tanácsról magyar nyelven a tanács

adatszolgáltatása alapján

Hivatalos megnevezése eredeti nyelven	Consejo General del Poder Judicial (CGPJ)
Hivatalos megnevezése angolul	General Council for the Judiciary
Cím	Marques de la Ensenada, 8 – 28004 Madrid - Spain
Telefonszám	+34 91 7006 100
Honlap	www.poderjudicial.es
e-mail	encj@cgpj.es
Rövid története	A Spanyol Általános Igazságügyi Tanácsot az 1978-as Spanyol Alkotmány hozta létre, hasonló modellt követve, mint a szomszédos országok, Franciaország, Portugália és különösképpen Olaszország. A Tanács 1980-ban kezdte meg működését, mint az igazságszolgáltatás igazgatási szerve.
Alkotmányos vagy jogi státusz	A Spanyol Alkotmány 122. cikke
Státuszt szabályozó jogi aktus	6/1985 sz. organikus törvény a bírói hatalomról és a 4/2013. sz. organikus törvény a bírói hatalomról szóló törvény módosításáról
Összetétel:	
Tagok teljes létszáma	21 tag: a Legfelsőbb Bíróság elnöke és 20 tag
Hivatali idő	5 év
Lehetséges a mandátum megújítása?	Igen, de csak az elnök számára
A tagok teljes munkaidőben vagy rész- tevékenységüket látják el?	Csak 6 tag (az elnök és 5 másik tag) rendelkezik teljes állással a bírói hatalomról szóló törvény legutóbbi módosítása értelmében. Ez a hat tag alkotja az Állandó Bizottságot.
Felépítés	- 12 bíró, a Parlament által megválasztva - 8 tag a Parlament által megválasztva (ügyészek, ügyvédek, jogászprofesszorok, valamint más jogász hivatásrendek képviselői közül) - Legfelsőbb Bíróság elnöke
A bírák arányának többsége?	Igen, a jogszabály értelmében 12 tagnak bírók soraiból kell kikerülnie.
Elnökség	Elnök: A Legfelsőbb Bíróság elnökét a Tanács tagjai az első Plenáris Ülésen választják. Megválasztását követően a Tanács elnöki pozícióját is ő tölti be. Alelnök: A Legfelsőbb Bíróság alelnökét az elnök javaslatára a Tanács Plenáris ülésén választják meg. Az

	alelnöknek a Legfelsőbb Bíróság bírái közül kell kiválasztani. Az alelnök nem tagja az Általános Igazságszolgáltatási Tanácsnak, kizárólag az elnök távollétében helyettesíti feladataiban.
Fő kompetenciák:	
Bírói és/vagy ügyészi karrier	A bírák kiválasztása, áthelyezése, előléptetése a Tanács hatásköre.
Igazságügyi képzés	Az Igazságügyi Iskola, amely az alap- és továbbképzések szervezéséért és lebonyolításáért felelős, a Tanács irányítása alatt működik.
Fegyelmi jogkör	A fegyelmi eljárások lefolytatása a Tanács hatáskörébe tartozik.
Etika	A spanyol igazságszolgáltatásra vonatkozóan nem adtak ki kifejezett magatartási kódexet, sem pedig az igazságügyi etika területén alkalmazott szabályokat vagy elveket.
Véleményalkotás jogalkotásban / vélemények	a / egyéb A Tanács jogosult arra, hogy véleményeket és ajánlásokat fogalmazzon meg az igazságszolgáltatásra vonatkozó jogi aktusokról, eljárási szabályokról, különösen, ha az alapvető jogokkal, büntetőjoggal vagy végrehajtási joggal kapcsolatos.
Egyéb kompetenciák	NA
A döntés státusza	Közigazgatási döntés
Felülvizsgálat	A Tanács bármely döntése megtámadható a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiuma előtt. A bírói hatalomról szóló törvény 107. és 127. szakasza értelmében a Tanács felelős a Parlament által jóváhagyandó költségvetési javaslat elkészítéséért. A Javaslat Parlament számára történő megküldését követően a Tanács és a Parlament a javaslatról nem folytat vitát. (A Parlament eddig még nem módosította a Tanács által megküldött javaslatokat)
Költségvetés	A költségvetés tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> - a bírák kiválasztása - alap- és továbbképzések - Igazságügyi Dokumentációs Központ - Igazságügyi Felügyelet - Nemzetközi tevékenységek, valamint - a Tanács személyi és anyagi erőforrásainak biztosításával kapcsolatban felmerült költségeket.